

Ганна Кабкова, шматдзетная мама: Канстытуцыя, як «даведнік» па далейшым развіцці грамадства

Грамадскае абмеркаванне праекта змяненняў і дапаўненняў Канстытуцыі працягваецца як падчас працы дыялогавых пляцовак і грамадскіх прыёмных, так і ў рамках дыскусій з чытачамі. Якія новаўвядзенні прадстаўлены ў праекце Асноўнага Закона краіны? Сваім меркаваннем падзялілася Ганна Кабкова, шматдзетная мама:

– Як шматдзетную маму, асабліва парадаваў абзац артыкула 32 праекты Канстытуцыі, дзе дзяржава ўскладае на сябе абавязкі па падтрымцы сем’яў з дзецьмі. Наяўныя сёння льготы, гарантыі і прэферэнцыі кажуць пра тое, што дзяржава выконвае свае абавязацельствы, аказваючы дапамогу шматдзетным сем’ям. І гэта важна.

Не магу не спыніцца і на папраўкі ў артыкул 15. Усё, што было калісьці закладзена нашымі дзядамі і прадзедамі: іх працоўны шлях і ваенная доблесць-знайшло адлюстраванне ў праекце Асноўнага Закона краіны. І дзяржава абавязваецца захаваць і зберагчы гістарычную праўду і памяць аб гераічным подзвігу нашага народа ў гады вайны. Важна не страціць гэта, не забыцца, а захаваць для наступных пакаленняў. А Канстытуцыя, як «даведнік» па далейшаму развіццю грамадства, захоўвае гэтыя пастулаты. У нашай сям'і тэме гераічнага мінулага продкаў таксама надаецца пільная ўвага. Асабліва важна гэта ў Год гістарычнай памяці. Мае дзяўчынкі ведаюць дасканала гераічны шлях, пройдзены прадзедам Хомчанка Сяргеем Рыгоравічам у гады Вялікай Айчыннай вайны. У баях за горад Остроленка 6 верасня 1944 года ён пры прарыве абароны праціўніка першым кінуўся ў атаку, тым самым павёў сваім прыкладам байцоў ўсёй роты. І гэта не адзіны прыклад яго доблесці і адвагі, за што ён быў узнагароджаны ордэнам Чырвонай Зоркі, медалямі «За перамогу над Германіяй у Вялікай Айчыннай вайне 1941-1945 гг.» «За адвагу». Нельга дапусціць, каб усё гэта было забыта. Таму трэба канстытуцыйна замацаваць калектыўную гістарычную памяць. Бо правільна было сказана Робертам Калядным: «калі мы вайну забудзем, зноў прыйдзе вайна».

Ірына Канавалава

<https://sozhnews.by>

90-годдзе адзначыла ветэран працы Ніна Якаўленка: больш

за паўстагоддзя жыцця аддадзена працы

Жыхарка пасёлка Заляддзе Ніна Якаўленка за паўстагоддзя працы ў сельскай гаспадарцы ўнесла вялікі ўклад у развіццё раёна і стала непарушным аўтарытэтам для сваіх траіх дзяцей, знаёмых і калег. Нядаўна ветэран адзначыла свой 90-гадовы юбілей. У гэты знамянальны дзень з ёй сустрэлася журналіст “Маяка”.

Дзяцінства і юнацтва Ніны Пятроўны выпалі на ваенны і пасляваенны час. Ужо ў 14 гадоў дзяўчына была вымушана пайсці працаваць момант падумалася у калгас «Ударнік абароны», дзе адпрацавала 34 гады:

– Пасля вайны даводзілася вельмі цяжка, не было ні ежы, ні адзення. У сям’і, акрамя мяне, – яшчэ два браты. Трэба было ісці працаваць. У Мае першыя працоўныя гады ў калгасе не

хапала нават коней, каб араць зямлю. І я часта сама запрагалася ў плуг і цягнула, пакуль хтосьці рабіў баразну ззаду. Нярэдка ўручную капалі ямы, саджалі ў іх расаду і палівалі. Працавалі не за зароботную плату, а за працадні.

У тым жа калгасе, што і наша гераіня, працаваў і яе муж Мікалай Якаўленка. Каб падняць на ногі траіх дзяцей, сямейнай пары даводзілася брацца за любую працу. Усю сваю жыццё муж і жонка прысвяцілі дзецям і сельскай гаспадарцы.

– Мы выгадавалі траіх дзяцей і далі кожнаму дарогу ў будучыню. Сын усё жыццё прапрацаваў на заводзе, адна з дачок атрымала вышэйшую адукацыю і з'ехала ў Калінінград, іншая адвучылася на бухгалтара і пераехала да сястры. Цяпер у мяне ўжо 5 унукаў і столькі ж праўнукаў, – распавяла Ніна Пятроўна.

У дзень 90-гадовага юбілею ветэрана працы павіншавалі старшыня Улукаўскага сельвыканкама Жанна Бізня, лідар раённай арганізацыі Беларускага прафсаюза работнікаў АПК Аляксандр Грынькоў, старшыня раённага Савета ветэранаў Анатоль Карчэўскі, старшыня першаснай прафсаюзнай арганізацыі КСУП “Цяплічнае” Валерый Траханаў. Яны пажадалі Ніне Яковленко моцнага здароўя, дабрабыту і даўгалецця.

– Усё жыццё прывыкла працаваць на зямлі, таму да гэтага часу па меры магчымасці працую на агародзе. Трэба быць чалавекам

справы і добра выконваць сваю працу, тады ўсё будзе, – лічыць ветэран працы Ніна Яковленка.

І да гэтых слоў варта прыслухацца маладому пакаленню.

Дар'я Драбышэўская

Фота аўтара

<https://sozhnews.by>

Ілля Клімовіч, інжынер па ахове працы ААТ “камбінат ” Усход”, лідар моладзевага савета пры раённым аб’яднанні прафсаюзаў: праект Канстытуцыі сістэматызуе падыход да моладзевай палітыкі

У рамках грамадскага абмеркавання праекта змянення і дапаўненняў у Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь сваім меркаваннем падзяліўся Ілля Клімовіч, інжынер па ахове працы ААТ “камбінат ” Усход”, лідар моладзевага савета пры раённым аб’яднанні прафсаюзаў:

– Вывучыўшы праект Канстытуцыі і абмеркаваўшы яго на

дыялогавых пляцоўках, якія праходзілі ў Гомельскім раёне, хачу сказаць, што ён сістэматызуе падыход да моладзевай палітыкі. Тут і магчымасці, якія гарантуе дзяржава па развіцці духоўнага, інтэлектуальнага і фізічнага развіцця сучаснага пакалення, і стварэнне неабходных умоў для ўдзелу моладзі ў грамадскім жыцці, рэалізацыі патэнцыялу ў інтарэсах грамадства. Гэтай тэме прысвечана асобная артыкул у праекце Асноўнага Закона краіны.

Маё прадстаўніцтва ў моладзевым савеце пры раённым аб'яднанні прафсаюзаў дазваляе сёння ўдзельнічаць у вырашэнні розных пытанняў, з якімі сутыкаюцца маладыя людзі ў пачатку свайго працоўнага шляху, – ад прылады ў інтэрнат да атрымання накіравання на вучобу. А гэта кажа аб увазе да сучаснаму пакаленню. Хочацца, каб і маладыя людзі праяўлялі актыўнасць і прапаноўвалі новыя ідэі для развіцця галін эканомікі, у якіх занятыя, раёна і краіны. У гэтым заключаецца не толькі прынцып самасвядомасці, але і разуменне, што любое канструктыўнае прапанова будзе падтрымана.

Ірына КОНВАЛОВА

<https://sozhnews.by>

Віктар Такуноў,
прадпрымальнік, дэпутат
Гомельскага раённага Савета
дэпутатаў: як у бізнесе,

важна пастаянна развівацца

Працягваюцца грамадскія абмеркаванні праекта змянення і дапаўнення ў Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь з жыхарамі Гомельскага раёна. Сваім меркаваннем падзяліўся Віктар Такуноў, прадпрымальнік, дэпутат Гомельскага раённага Савета дэпутатаў:

– Змены ў асноўны Закон прадыктаваныя часам. Гэта як у бізнэсе, важна пастаянна развівацца. Бо застоў-не рухавік прагрэсу. Памятаю, як спачатку 2000-х свой бізнэс пачынаў з некалькіх гандлёвых кіёскаў, а сёння з'яўляюся ўладальнікам гандлёва-забаўляльнага цэнтра «Любічы». Гэта наглядны прыклад таго, што не толькі тая ці іншая сфера эканомікі павінна змяняцца з улікам тэндэнцый часу і запытаў, але і прававая аснова Канстытуцыі.

У артыкуле 21 сказана, што " кожны павінен праяўляць сацыяльную адказнасць, уносіць пасільны ўклад у развіццё грамадства і дзяржавы». Я ўпэўнены, што выконваць гэтыя

прынцыпы пад сілу ўсім нам. Так, дзякуючы разуменню жыхароў Пакалюбіч, што абнаўленне і добраўпарадкаванне родных месцаў-справа агульная, узведзены храм прападобнага Мікіты спавядальніка, біскупа Халкідонскага, недалёка ад якога з'явілася пасля купальня. Каля мемарыяльнага комплексу ў памяць аб воінах-вызваліцелях і мясцовых жыхарах, якія не вярнуліся з франтоў Вялікай Айчыннай вайны, абноўлены парк з зялёных насаджэнняў. Гэта тыя прыклады, якія дэманструюць калектыўную адказнасць за сваю малую радзіму.

У праекце Канстытуцыі шмат сказана аб Усебеларускім народным сходзе, які выступае як вышэйшы прадстаўнічы орган народаўладдзя. У мінулым годзе сам прымаў удзел у VI Усебеларускім народным сходзе. На гэтым маштабным форуме былі вызначаны этапы развіцця краіны, якія падтрыманы дэлегатамі. Бо меркаванне грамадзян у прыняцці важных пытанняў заўсёды ўлічвалася ў нашай краіне, так будзе і далей.

Ірына Канавалава

<https://sozhnews.by>

У ваду – з верай і розумам: стала вядома, дзе ў Гомельскім раёне з'явяцца вадохрышчанскія купелі

У Гомельскім раёне рыхтуюць некалькі месцаў для традыцыйных вадохрышчанскіх купанняў з бяспечнымі падыходамі і спускамі да вады. Калі і дзе можна акунуцца, даведвалася журналістка ”

Маяка.

На Вадохрышча ў Пакалюбічах (купель храма святога прападобнага Мікіты спавядальніка) акунуцца ў палонку можна будзе 18 і 19 студзеня з 12.00 да 22.00. У Улуковье (набярэжная ракі Іпуць) можна будзе здзейсніць абрад абмывання 19 студзеня з 10.30 да 18.00. У Новай Гуце (купель у гонар Свяціцеля Мікалая Цудатворца) паўдзельнічаць у традыцыі вадохрышчанскіх купанняў можна будзе 18 і 19 студзеня з 18.00 да 24.00. У такі ж час будзе працаваць палонку на тэрыторыі гасцінічна-забаўляльнага комплексу “ранча” (набярэжная прытоку ракі Сож). Акунуцца ў палонку на Вадохрышчанскія Святы 18 і 19 студзеня можна ў Чэнках (вул. Кастрычніцкая, насупраць храма Ціхвінскай іконы Божай Маці) з 19.00 да 21.00. У гэты час у названых месцах будуць дзяжурыць прадстаўнікі МНС і АУС, а таксама ратавальнікі службы АСВОД.

Тым часам намеснік загадчыка філіяла № 1 ГПП № 1 Іван Рэпічаў перасцерагае: да купання ў палонцы трэба падыходзіць з усёй адказнасцю, асабліва калі чалавек незакалены:

– Акунанне ў палонку можна разглядаць у якасці гартавання арганізма. Але ў такім выпадку падрыхтоўку варта пачынаць яшчэ задоўга, паступова прывучаючы цела да кантрасным абліванняў, абціранні, нізкай тэмпературы паветра. Пры рэгулярнасці і пісьменным падыходзе гартаванне пойдзе на карысць, і апусканне ў халодную ваду можа стаць адным з яго этапаў.

Іван Іванавіч адзначае, што пры рэзкім апусканні ў холад адбываецца звужэнне-спазм сасудаў. Рэакцыя арганізма на гэта можа быць зусім непрадказальнай, асабліва калі чалавек не можа пахваліцца ідэальным здароўем. Ад вадохрышчанскага акунання адназначна варта адмовіцца тым, хто мае хранічныя захворванні сардэчна-сасудзістай сістэмы. Напрыклад, у якія пакутуюць ішэмічнай хваробай сэрца пры апусканні ў халодную ваду можа здарыцца прыступ стэнакардыі. А ў тых, хто хварэе на артэрыяльную гіпэртэнзію, пасля акунання ёсць вялікі рызыка развіцця гіпэртанічнага крызу. Праціпаказана купанне людзям з

запаленчымі захворваннямі як вострыя, так і хранічныя. Не варта акунацца ў палонку і тым, хто пакутуе хваробамі нервовай сістэмы.

– Калі ж чалавек усё ж адважыўся акунуцца ў палонку, то варта выконваць простыя правілы: ні ў якім разе не ўжываць алкаголь і за 2-3 гадзіны ўстрымацца ад багатых прыёмаў ежы; ня распранацца загадзя і не ісці да палонкі басанож, інакш ёсць рызыка пераахладазіліся яшчэ да купання; апускацца паступова і без рэзкіх рухаў; пасля выхаду з палонкі расцерці цела ручніком, надзець сухую вопратку і выпіць гарачага чаю, – раіць Іван Репичев.

Лідзія Нікіфарава

Фота з архіва рэдакцыі

<https://sozhnews.by>

**За кожным словам абноўленай
Канстытуцыі - наша будучыня:
адбылася дыялогавая пляцоўка
ў Цэнтры культуры Гомельскага
раёна**

У Цэнтры культуры Гомельскага раёна адбылася дыялагавая пляцоўка " палітыка-прававы падмурак адзінства народа і яго прававой абароненасці. Мая ініцыятыва – для нашага адзінства"» Тэмай абмеркавання стаў праект змяненняў і дапаўненняў Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь.

Старшыня Гомельскага райвыканкама Сяргей Ермаліцкі, звяртаючыся да прадстаўнікоў працоўных калектываў і грамадскіх арганізацый, падкрэсліў, што абнаўленне Асноўнага Закона асабліва актуальна на сучасным этапе гістарычнага развіцця Беларусі. Сёння надзённымі сталі пытанні аб нацыянальнай ідэнтычнасці, сацыяльнай адказнасці грамадзян перад грамадствам і дзяржавай, захаванні традыцыйных сямейных і духоўных каштоўнасцяў.

– За кожным словам абноўленай Канстытуцыі стаіць нашай будучыня, таму кожны грамадзянін краіны павінен прыняць самы актыўны ўдзел у абмеркаванні палажэнняў Асноўнага Закона – падкрэсліў Сяргей Ермаліцкі.

Пра тое, што праект абноўленай Канстытуцыі створаны беларускім народам, чые прапановы і пажаданні былі ўлічаныя пры яго падрыхтоўцы, казаў дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Ігар Завалей. Парламентарый падрабязна спыніўся на некаторых артыкулах, у тым ліку якія гаварылі аб захаванні гістарычнай памяці, ролі і статусе Усебеларускага народнага сходу, сацыяльнай адказнасці грамадзян перад грамадствам і дзяржавай.

– Мы, маладыя, выраслі ў сучаснай Беларусі-дзяржаве, дзе ўсё робіцца для людзей. Маладое пакаленне не ведала сур’ёзных выпрабаванняў, і, на жаль, у некаторых яго прадстаўнікоў гэта выпрацавала ўтрыманскую пазіцыю. Так быць не павінна. Кожны павінен нешта рабіць для людзей, для грамадства. І рабіць гэта з удзячнасцю, – адзначыў Ігар Завалей.

У той час як у новай Канстытуцыі прапануецца заканадаўча замацаваць палажэнне аб захаванні гістарычнай памяці, шэраг структур ужо сур’ёзна працуе па дадзеным кірунку. І ў першую чаргу-Генеральная пракуратура Рэспублікі Беларусь, якая з мінулага года займаецца справай аб генацыдзе беларускага народа.

Намеснік пракурора Гомельскага раёна Аляксандр Шынкараў нагадаў, што на гэтым тыдні быў прыняў Закон аб генацыдзе беларускага народа, і гэта стала важнай вяхой у справе захавання гістарычнай памяці.

– Пасля вайны не ўсе абставіны гібелі мірных грамадзян былі вывучаныя, не ўсе звесткі адданыя агалосцы. Мы папаўняем гэты

прабел, каб расказаць праўду аб ваенных падзеях маладому пакаленню. І цяпер ёсць нямала спробаў скажэнні гістарычнай праўды. Астанкі, знойдзеныя на месцы масавых расстрэлаў мірных грамадзян фашыстамі, хто-то спрабуе паднесці як тое, што засталася ад ахвяраў сталінскіх рэпрэсій. Такая фальсіфікацыя недапушчальная, і мы маем дастаткова доказаў, што гэта былі менавіта факты генацыду беларускага народа з боку фашысцкіх акупантаў, – распавёў Аляксандр Шынкараў.

Тэму захавання гістарычнай праўды працягнула дэпутат раённага Савета дэпутатаў Кацярына Волчак, якая з'яўляецца адным з аўтараў анлайн-праекта «DOC-цэнтр. Тапаграфія памяці»

Змены і дапаўненні, прадстаўленыя ў праекце абноўленай Канстытуцыі, прадыктаваныя жыццём. ПРА гэта казалі многія ўдзельнікі дыялогавай пляцоўкі. Зараз галоўнае, каб з праектам азнаёміўся кожны жыхар краіны і прыняў самае важнае рашэнне-якой стане будучыня яго Рэспублікі.

Ірына ТРИПУЗОВА.

Фота Дар'і КАЙМОВІЧ

<https://sozhnews.by>

Унесены змены ў парадак

выдачы лісткоў непрацаздольнасці і даведак аб часовай непрацаздольнасці

Пастановай Міністэрства аховы здароўя і Міністэрства працы і сацыяльнай абароны ад 30 снежня 2021 г. № 129/89 унесены змяненні ў Інструкцыю аб парадку выдачы і афармлення лісткоў непрацаздольнасці (даведак аб часовай непрацаздольнасці), якая зацверджана пастановай Міністэрства аховы здароўя і Міністэрства працы і сацыяльнай абароны ад 4 студзеня 2018 г. № 1/1. Адпаведны дакумент апублікаваны на сайце Міністэрства аховы здароўя.

У прыватнасці, у пункт 30 ўнесены змены для ўрэгулявання пытанняў выдачы лісткоў непрацаздольнасці (даведак) асобам, якія ажыццяўляюць догляд за дзіцём ва ўзросце да трох гадоў. У дзеючай рэдакцыі інструкцыі не ўлічаныя беспрацоўныя жанчыны, якія ажыццяўляюць догляд дзіцяці да трох гадоў, але згодна з артыкулам 2 Закона Рэспублікі Беларусь «аб занятасці насельніцтва» ставяцца да катэгорыі занятых грамадзян.

Дадзеныя змены дазваляць забяспечыць аднолькавы падыход па пытаннях выдачы лісткоў непрацаздольнасці і даведак аб часовай непрацаздольнасці ў сем'ях, у якіх:

* жанчына знаходзіцца ў адпачынку па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту трох гадоў (артыкул 185 Працоўнага кодэкса Рэспублікі Беларусь);

- жанчына не працуе, ажыццяўляе догляд за дзіцём да дасягнення ім узросту трох гадоў.

У абодвух выпадках іншай асобе па догляду за хворым дзіцём у гэтых сем'ях будзе выдавацца даведка аб часовай непрацаздольнасці.

Акрамя таго, частка другая пункта 5, а таксама падпунктам 46.2 дапоўнены з-за неабходнасці ўдакладнення парадку выдачы і афармлення лістка непрацаздольнасці (даведкі) пры звароце пацыента за медыцынскай дапамогай у арганізацыю аховы здароўя па месцы жыхарства. Гаворка аб выпадках, калі яго які лечыць лекарам з'яўляецца кіраўнік (намеснік кіраўніка) арганізацыі аховы здароўя, старшыня УКК – з дазволу асобы, вызначанага загадам кіраўніка гэтай арганізацыі.

Самыя папулярныя імёны ў нованароджаных за 2021 год у Гомельскім раёне

Журналіст “Маяка” пацікавілася, як называлі ў мінулым 2021

годзе жыхары Гомельскага раёна сваіх малых. Аб самых папулярных імёнах расказала начальнік аддзела ЗАГСа Гомельскага райвыканкама Алена Цітова:

– У 2021 годзе хлопчыкаў нарадзілася больш, чым дзяўчынак, а таксама было зарэгістравана чатыры дваінят. Самымі папулярнымі імёнамі ў дзяўчынак былі Паліна, Ева, Ксенія, Дар’я, Мілана, Анастасія і Аляксандра.

Дар’я і Анастасія, як і ў 2020 годзе, утрымалі пазіцыю-чацвёртае месца, а Ксенія было другім па папулярнасці ў Гомельскім раёне.

Самымі папулярнымі імёнамі сярод хлопчыкаў сталі Мацвей, Марк, Раман, Аляксандр, Арцём, Ілля, Максім, Цімафей. У параўнанні з 2021 годам топ імёнаў цалкам абнавіўся, але Аляксандр як і ў тым годзе ўтрымлівае чацвёртае месца.

Вікторыя ФУРЫНА

<https://sozhnews.by>

У мінулы чацвер у Гомельскім раёне адбылося ДТЗ. Ёсць загінулы

За мінулыя выхадныя на тэрыторыі Гомельскай вобласці адбылося 3 дарожна-транспартных здарэння, у якіх два чалавекі атрымалі траўмы рознай ступені цяжкасці, у тым ліку адзін непаўналетні, і адзін чалавек памёр, паведамлілі ў аддзяленні па агітацыі і прапагандзе ДАІ УУС.

У предвыходной дзень, 6 студзеня, прыкладна ў 20:00 45-гадовы кіроўца аўтамабіля «Форд Транзіт», рухаючыся па аўтадарозе «Пад'езд да г. Гомеля ад аўтадарогі М-10», здзейсніў наезд на неазначаную святлоадбіўнымі элементамі 52-гадовую жанчыну-пешахода, якая, па папярэдняй інфармацыі, раптам выбегла на праезную частку. Ад атрыманых траўмаў яна памерла на месцы здарэння.

Супрацоўнікі Дзяржаўтаінспекцыі нагадваюць!

Пераходзіць дарогу неабходна толькі ва ўстаноўленых для гэтага месцах! У цёмны час сутак абавязкова трэба абазначаць сябе святлоадбівальнымі элементамі.

Вадзіцелям, у сваю чаргу, варта быць больш уважлівымі і засяроджанымі. Сачыць за дарожнай становішчам і, каб пазбегнуць рэзкіх тармажэнняў, захоўваць бяспечны хуткасны рэжым.

Падзеі ў Казахстане паказалі, як важна шанавець мір у краіне, распавядае старшыня Маркавіцкага сельвыканкама Наталля Костышава

Каля 9 дзён старшыня Маркавіцкага сельвыканкама Наталля Костышава была ў недасведчанасці пра лёсы блізкіх і родных,

якія пражываюць у Казахстане. І толькі зусім нядаўна яны выйшлі на сувязь, паведаміўшы, што сітуацыя там нармалізавалася. Гэтай радасцю Наталля Іванаўна падзялілася з журналістам “Маяка”.

У часы мінуўшчыны Савецкага Саюза Наталля Іванаўна разам з мужам пераехала жыць у Караганду, там на свет з’явіліся іх дзеці. Наталля Костышава з цяплом успамінае людзей, з якімі яе лёс звязала на доўгія гады сяброўства:

– Караганда-шматнацыянальны горад. Дзе б я не працавала – у мясцовай 36-ай школе настаўнікам рускай мовы і літаратуры або інспектарам у Інспекцыі па справах непаўналетніх-усюды мяне атачалі спагадлівыя людзі. Памятаю, як у бальніцу, куды я трапіла па стане здароўя, мяне прыйшлі наведаць дырэктар школы, ён быў эстонцам, і завуч, які па нацыянальнасці-немец. Такого душэўнага цяпла я да таго часу не сустракала.

У Карагандзе, дзе Наталля Костышава пражыла 7 гадоў, адзіна, што яе прыставала-гэта ўмовы пражывання:

– Мы жылі ў мікрараёне «Усход-1», у шматкватэрным доме на 9 паверсе. Уявіце, 3 гады там не працаваў ліфт, трубы пастаянна цяклі, ды і электрычнасць сістэматычна адключалі. Грошай не было, а прадукты харчавання і неабходныя тавары куплялі па картках. Да гэтага часу памятаю гэтую кніжачку з дванаццаццю старонкамі. Маладым маці ніякіх прэферэнцый не было дадзена, чаго казаць-аплачваўся толькі дародавы і пасляродавы перыяд. Уся фінансавая нагрузка па змесце сям’і клалася на мужа. Аднак, нягледзячы на цяжасці, жылі, сябравалі і цёпла размаўлялі з людзьмі, якія там пражывалі.

Сёння Наталля Костышава не можа без болю назіраць за трывожнымі навінамі з Казахстана. З 2-га студзеня ў яе не было магчымасці пагутарыць з сябрамі і роднымі, якія пражываюць у Карагандзе.

– Дачка Ксенія ў працягу тыдня не магла звязацца з бабуляй, каб даведацца аб сітуацыі. Толькі нядаўна сувязь

нармалізавалася, як і абстаноўка ў Казахстане. Кажу, і слёзы радасці цякуць з вачэй! Дагэтуль не магу зразумець, як прыяны і мірны народ Казахстана, паддаўшыся правакацыям звонку, мог дапусціць кровапраліцця. У паспяховай краіне за лічаныя гадзіны разгарнуліся страшныя падзеі з жудаснымі наступствамі. Ніхто з нас не забыўся той час, калі дзякуючы мужнасці і намаганням нашага прэзідэнта, яго стойкасці, мы разам здолелі абараніць родную Беларусь. І ўжо сёння дапамагаем супрацьстаяць пагрозам на далёкіх рубяжах, падтрымліваем братэрскі народ Казахстана, таму што чужога гора не бывае. Мы памятаем, як у жніўні 2020 года, нашу краіну спрабавалі “разарваць” шляхам навязвання заходняй “дэмакратыі”. Усё гэта мы бачылі, таму разумеем, да чаго можа прывесці папушчальніцтва – да хаосу і беспарадкаў. Сёння мы яшчэ мацней сталі шанаваць мір у нашай краіне. І за гэта дзякуй Прэзідэнту!

<https://sozhnews.by>

ВДАІ нагадалі аб правілах бяспекі пры выкарыстанні на дарогах сродкаў персанальнай мабільнасці

У апошні час вялікай папулярнасцю на дарогах карыстаюцца электрасамакаты, гіроскутеры, мотоколеса, сигвеи. Яны не абсталяваныя эфектыўнымі сістэмамі бяспекі, аднак, у залежнасці ад магутнасці электрычнай сілавы ўстаноўкі, цалкам

здольныя развіваць хуткасць ад 20 да 80 кіламетраў у гадзіну. Менавіта гэта ўяўляецца небяспечным для ўсіх удзельнікаў дарожнага руху.

Сёння асобы, якія выкарыстоўваюць падобныя сродкі перамяшчэння, адносяцца да катэгорыі “пешаход”, ім дазволена рухацца толькі па пешаходных зонах і пешаходных дарожках, тратуарах і веладарожках, не ствараючы перашкоды для бяспечнага руху людзей.

– Дзяржаўтаінспекцыя зацікаўленая ў тым, каб сфармаваць алгарытм эксплуатацыі гэтых транспартных сродкаў, – распавёў намеснік начальніка АУС Гомельскага райвыканкама падпалкоўнік міліцыі Васіль Пінчук. – Разглядаюцца прапановы аб унясенні змяненняў у ПДР і ў Закон аб дарожным руху. Самакаты, гіроскутеры, сіджы і іншыя плануюць аднесці да сродкаў персанальнай мабільнасці. Гэта будзе асобная катэгорыя ўдзельнікаў дарожнага руху, максімальная хуткасць сродкаў перамяшчэння якіх не павінна перавышаць 25 кіламетраў за гадзіну.

Супрацоўнікі Дзяржаўтаінспекцыі папярэджваюць аб неабходнасці захавання ўсіх мер засцярогі, каб не падвергнуць ні сябе, ні іншых людзей небяспекі.

Неабходна памятаць:

– пры выкарыстанні сродкаў персанальнай мабільнасці забараняецца рухацца па праезнай частцы. Трэба карыстацца веласіпеднымі дарожкамі, а пры іх адсутнасці - рухацца па тратуары, пешаходнай дарожцы альбо абочыне, не ствараючы перашкоды для руху іншых пешаходаў;

– пры перасячэнні праезнай часткі трэба загадзя знізіць хуткасць і, пераканаўшыся, што выхад (выезд) на праезную частку дарогі бяспечны, перасякаць яе з хуткасцю пешахода, які ішоў крокам;

– забараняецца ездзіць ўдваіх на адным самакаце;

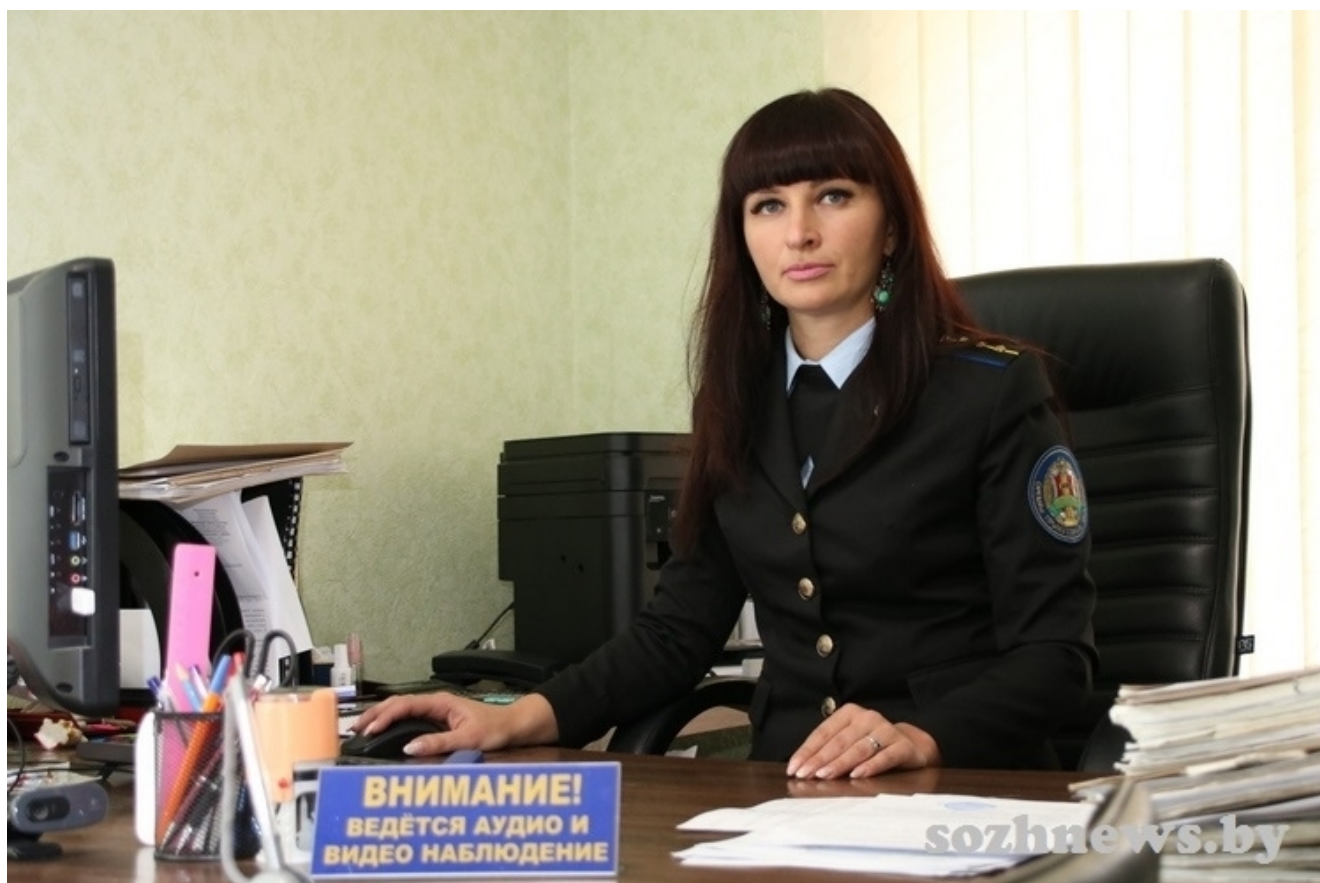
- забараняецца перавышаць максімальна рэкамендаваную хуткасць на такім сродку перамяшчэння, а ў выпадку стварэння перашкод для руху пешаходаў, яго ўладальнік павінен спешыцца або знізіць хуткасць, якая не будзе перавышаць хуткасць руху пешаходаў;
- абавязкова выкарыстоўвайце ахоўную экіпіроўку: велашлем, накаленнікі і налкотнікі;
- Выконвайце бяспечную дыстанцыю да любых аб'ектаў і бяспечную хуткасць руху, каб своєчасова спыніцца, пры гэтым, не ужываючы экстранага тармажэння;
- у цёмны час сутак і ва ўмовах недастатковай бачнасці трэба абазначыць сябе і свой транспартны сродак святлоадбіўнымі элементамі, каб вас бачылі;
- не кірайце транспартным сродкам у стане ап'янення і не адцягвайцеся падчас катання на тэлефон. Усё гэта можа пацягнуць за сабой вельмі сур'ёзныя наступствы;
- пры наяўнасці руля забараняецца рухацца, не трымаючыся за яго.

Падрыхтавала Таццяна ГУЦАВА

<https://sozhnews.by>

**Як адбываецца спагнанне
аліментаў і што трэба рабіць,**

каб пасля растання бацькоў дзецi не сталi разменнай манетай, даведвалася журналістка "Маяка"

Пасля растання былыя муж і жонка не заўсёды могуць застацца ў добрых і сяброўскіх адносінах. І часцяком разменнай манетай ва ўзаемных папроках становяцца ўласныя дзеці. На жаль, болевых кропак у такіх сітуацыях нямала. І адна з самых сур'ёзных-аліменты. Часам некаторыя экс-муж і жонка ідуць на розныя хітрыкі, каб не плаціць сваім дзецям па рахунках. Як вырашыць гэтую праблему, разбіралася журналіст "Маяка".

Гэта ж аліментарна

Начальніца аддзела прымусовага выканання Гомельскага раёна Марына Лагуткова распавядае, што праз нежаданне аднаго з

бацькоў выплачваць аліменты пакутуюць іх уласныя дзеці. У сярэднім каля 100 чалавек штогод звяртаюцца ў апі з просьбай спагнаць аліменты. За 2021 год паступіла 80 выканаўчых дакументаў аб спагнанні сродкаў на ўтрыманне дзіцяці, што складае 5 працэнтаў ад усіх выканаўчых дакументаў, якія паступілі. За 2020 – ы-120.

– Памяншэнне колькасці узбуджаных выканаўчых вытворчасцяў звязана са зменамі ў Законе Аб выканаўчым вытворчасці. Згодна з ім выканаўчая вытворчасць аб спагнанні аліментаў не канчаецца ў апі да поўнага выканання патрабаванняў – – кажа Марына Лагуткова.

Аліменты могуць выплачвацца ў доб-равольным парадку альбо шляхам утрымання з зароботнай платы па месцы працы, атрымання пенсіі, дапамогі, Стыпендыі, ажыццяўлення іншых выплат. Канфліктныя сітуацыі, звязаныя з невыкананнем аліментных абавязацельстваў, вырашаюцца ў судовым парадку.

Як адбываецца спагнанне аліментаў, калі былыя муж і жонка не заключалі ні шлюбнага дагавора, ні пагаднення аб аліментах і дзецях?

– У дадзеным выпадку спагнанніка мае права звярнуцца ў суд з заявай аб спагнанні аліментаў. Суд разглядае дакументы, выносіць пастанову, на падставе якога выдаецца выканаўчы дакумент. Суд спаганяе аліменты з усіх відаў даходу ў памеры: на адно дзіця-25 %, на двух дзяцей – 33%, на трох і больш-50 % заробку і іншага прыбытку штомесяц з аднаго з бацькоў, абавязанага выплачваць аліменты, – тлумачыць Марына Лагуткова.

– З 1 ліпеня 2020 года змяніўся парадак разліку запазычанасці па аліментах для даўжнікоў, якія не працавалі або не прадставілі дакументы, якія пацвярджаюць свой заробак. Запазычанасць па аліментах за той перыяд, калі даўжнік не працаваў, разлічваецца на аснове бюджэту пражытачнага мінімуму. На адно дзіця памер выплат складзе 50%, на двух дзяцей-100%, на трох і больш дзяцей-150% БПМ.

На жаль, былыя муж і жонка не заўсёды аддаюць сабе справаздачу ў тым, што, калі спыняюць выплату аліментаў, дзіця можа недаатрымліваць дадатковае навучанне, харчаванне.

– Жыццё дзіцяці нельга паставіць на паўзу. Дзецям трэба кожны дзень харчавацца, апранацца, хадзіць у школу, наведваць гурткі. Пры гэтым варта адзначыць, што Кодэксам Рэспублікі Беларусь аб шлюбе і сям’і ўсталяваны безумоўны абавязак бацькоў (як маці, так і бацькі) па ўтрыманні сваіх непаўналетніх і маючых патрэбу ў дапамозе непрацаздольных паўналетніх дзяцей, – тлумачыць Марына Лагуткова.

Нярэдка супраць ухілістаў узбуджаюцца крымінальныя справы. Штогод іх колькасць складае каля 20 крымінальных спраў у дачыненні да аліментнікаў.

– Закон заўсёды на баку дзіцяці. І пакаранне працаздольных грамадзян, якія адмаўляюцца клапаціцца аб уласных дзецях, можа быць вельмі сур’ёзным. Калі патэнцыйных ухілістаў не стрымліваюць маральныя нормы, ім варта нагадаць пра існаванне Крымінальнага кодэкса, артыкул 174 якога прадугледжвае розныя віды пакаранняў-аж да пазбаўлення волі – кажа Марына Лагуткова.

У дадзеным артыкуле паказваецца, што, калі другі з бацькоў не плаціць аліменты больш трох месяцаў на працягу года па судовай пастановай, ён караецца грамадскімі працамі, або папраўчымі работамі на тэрмін да двух гадоў, або арыштам, ці абмежаваннем волі на тэрмін да трох гадоў, або пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года.

Пры наяўнасці запазычанасці па аліментах да даўжніка могуць быць прыняты меры прымусовага выканання, адзначае Марына Лагуткова:

– Самыя распаўсюджаныя-гэта зварот спагнання на зароботную плату альбо на маёмасць даўжніка: транспартную тэхніку, нерухомасць, іншае маёмасць, арышт наяўных грошай або сродкаў, якія знаходзяцца на яго рахунках, ва ўкладах у банках.

Таксама па ініцыятыве судовага выканаўцы альбо спагнанніка суд можа абмежаваць грамадзяніна ў праве на выезд з краіны, на кіраванне механічнымі транспартнымі сродкамі, права на паляванне.

Нявыплата аліментаў-следства не вельмі высокай культуры некаторых людзей. Яны не ўмеюць дамаўляцца, а часам проста не хочуць. Часцей за ўсё маюць месца яшчэ і асабістыя крыўды. Недадаючы маме, другі бацька не разумее, што ён адбірае сродкі ў свайго дзіцяці. Калі канфлікт знаходзіцца ў стадыі эскалацыі, пакутуюць дзеці. Не толькі псіхалагічна, але і матэрыяльна.

Прыдзецца заплаціць

Каб пазбегнуць канфліктаў, узаемных абвінавачванняў і высвятлення адносін у судзе, загадчык натарыяльнай канторы Гомельскага раёна № 1 Алена Лазко раіць дамаўляцца загадзя:

– Самы часты пытанне, які ўстае паміж былымі мужам і жонкай, – памер аліментаў. Дадзены механізм можна прапісаць у шлюбным дагаворы, пагадненні аб дзецях або пагадненні аб выплаце аліментаў. На практыцы гэта выглядае так: да натарыуса приходзяць бацькі, якія павінны ўтрымліваць непаўналетніх або паўналетніх непрацаздольных дзяцей. З аднаго боку, гэта плацельшчык аліментаў, з другога – тое твар, якое мае права іх атрымліваць, часцей за ўсё маці. Яны павінны дасягнуць дамоўленасці аб памеры, парадку і тэрмінах выплаты. Прадугледжаны пэўныя формы выплаты аліментаў: у працэнтных адносінах да заробку ці іншага даходу, у цвёрдай грашовай суме, якая выплачваецца перыядычна альбо адначасова. Яшчэ адзін спосаб-перадача маёмасці. Прычым не толькі кватэры, але і машыны, зямлі. Пры гэтым маёмасць у кошт выплаты аліментаў перадаецца выключна ва ўласнасць дзіцяці. Пры перадачы дзіцяці нерухомасці пагадненне падлягае дзяржаўнай рэгістрацыі ў тэрытарыяльнай арганізацыі па дзяржаўнай рэгістрацыі нерухомай маёмасці, праваў на яго і здзелак з ім.

Ірына Канавалава

Фота з архіва рэдакцыі